

Mirko se uopšte nije ponašao u skladu sa svojim imenom, baš naprotiv, bio je najnemirnije dete u sirotištu. Večiti šaljivdžija, vođa svih nestašluka i rođeni buntovnik. Reč „nemoj“ mu je predstavljala pozivnicu za borbu protiv autoriteta. Kako je svako znao da dečak nikada nije pustio suzu, dobio je nadimak Kameni Mirko. Život ga nije mazio, često je dobijao batine, ali sve što se moglo videti na njegovom licu bio je šeretski osmeh prkosa.

Direktor cirkusa ga je primetio dok je mališan zabavljao decu u dvorištu. Želeo je da uvede novu tačku, tražio potencijalnog akrobatu, ili dečaka dovoljno starog da održava životinje, ali našao je savršenog klovna.

Upravnik sirotišta nije postavljao pitanja nakon što je izbrojao pozamašnu sumu koju mu je čovek strpao u šaku.

*

Novi dom za dečaka je predstavljao avanturu. Radost oko usvajanja nije skrivao ni jednog trenutka. Iako je bio pažljiv sa nepoznatima, u direktoru je prepoznavao iskru onoga što je i sam želeo da postane. Moćan i uticajan.

Nakon vožnje od pola sata, ugledao je cirkus. Najveća prikolica koju je ikada video stajala je pored šatora. Iz nje se čula muzika.

„Šta je to?“ upitao je plašljivo.

„Saznaćeš na vreme.“ nasmešio se vlasnik cirkusa. Brkovi su mu skrivali gornje usne. Dvoličnost mu je sijala iz očiju. Svinjoliki nos se na momenat sumnjičavo nabrao. Možda je doneo pogrešnu odluku, možda mali ne odgovara, deluje nekako isuviše mekano. Držaće ga na oku.

„Umeš li da računaš?“

„Da gospodine. Sabiram, oduzimam, množim i delim.“

„Odlično! Tvoj zadatak će biti da privučeš masu, i da im naplaćuješ vožnje. Misliš li da ćeš moći?“

„Naravno gospodine.“

Upoznao je cirkusku porodicu i sa velikim interesovanjem posmatrao kako su uvežbavali svoje tačke, kada ga je direktor napokon izveo do tajanstvene prikolice.

„A ovo će da bude tvoje zaduženje!“ rekao je otvarajući vrata.

Svetlost je otkrila obrise mašine koja je škripala. Šarena platforma se lagano okretala u ritmu orgulja i bubnjeva. Drveni konji su bili letargični. Kao da su protiv svoje volje naterani da se kreću. Lak je počeo da se guli sa njihovih tela. Prazne oči Mirku su delovale jezivo.

„A kako se zaustavlja?“ podigao je pogled prema direktoru.

„Ona se nikada ne zaustavlja!“ grohotom se nasmejao.

„Kako to mislite?“

„Šta misliš zašto si ovde? Da postavljaš pitanja, ili da naučiš kako se zarađuje za život?“

Dečak je začutao.

„Reci mi, da li veruješ u Boga mali?“

„Verujem.“

„A u postojanje duše?“

„Da.“

Pitanja su postajala sve čudnija, toliko da dečaku postade neprijatno, ali je i dalje poslušno odgovarao.

„Znaš li koliko vredi jedna duša?“

„Nisam o tome razmišljao gospodine.“

„50 dinara“ glasio je direktorov odgovor.

„Molim?“ ništa mu nije bilo jasno.

„Zaboravi šta sam ti rekao. Zapamti samo jednu stvar: pokupićeš novac od ljudi, ali nemoj da si ikada seo na jednog od konja!“

„Da gospodine.“

*

Prošlo je nekoliko meseci. Činjenica da je radio za demona koji je prikupljao duše za đavola nije mu smetala. Navikao se na smešan kostim i šminku koju je naučio da nanosi sam. Prestao je da postavlja pitanja. Pomirio se sa sudbinom, ostajući veran svom nadimku i odluci da nikada ne zaplače, koliko god da mu postane teško. Bol je bila za slabiće.

Vrteška se okretala bez prestanka, ne dajući nikakve naznake da bi mogla da se pokvari. Tabla je stajala odmah pored njega, pročitao je više puta slova koja su se nizala grubim muškim rukopisom, kao da ih sada vidi prvi put. „Samo ovde! Samo danas! Jedna vožnja 50 dinara. Šansa za dobitak od 500.000 dinara!“

„Ovamo, ovamo! Vi se gospodine činite hrabri, da li želite da dobijete pola miliona? Sve što treba da uradite je da skočite sa vrteške u pokretu posle desetog kruga! A vi gospođice?“

Na vrtešci je ostalo samo jedno mesto. Napravivši krug da sakupi od svakog 50 dinara, pogledao je svima u oči, kao da je želeo da im zapamti poglede. Došao je do poslednjeg konja i pomilovao mu drvenu grivu. Na njemu je sedela devojčica koja nije mogla biti starija od njega.

“Prvi krug kreće!” viknuo je i skočio sa platforme. Samo je devojčica videla suze u njegovim očima.

Nije više znao u kom se gradu nalazi, ni gde će biti sutra, ali je znao da će i ovi ljudi bezizražajnih lica napustiti vrtešku i otići kući da bi isto veče umrli.